

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

“Tasdiqlayman”
Qo‘qon davlat universiteti
rektori D.Sh.Xodjayeva
30-iyun 2025-yil

UMUMIY PSIXOLOGIYA II
FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistik va axborot
Ta’lim sohasi: 310000 – Ijtimoiy va xulq-atvorga mansub fanlar
Ta’lim yo’nalishi: 60310300 – Psixologiya

Fan/mavzu kodi UmPsi110		O'quv yili 2025-2026	Semestr 3/4	ECTS Kreditlar 4/4	
Fan/mavzu turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4/4	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Umumiy psixologiya	60/60		120/90	330+30 kurs ishi
2	I. Fanning mazmuni Ushbu umumiy psixologiya fani dasturini ishlab chiqishda al-Farobiy nomidagi Qozog'iston Milliy universiteti psixologiya yo'nalishi bakalavriat talabalari uchun ishlab chiqilgan fan dasturlarini tahlil qilinib, ularning ma'lumotlaridan mazkur dasturni tuzishda foydalanildi. Jumladan, 1-mavzu: Fikrlash va aql. Kognitiv uslublar kabi mavzulari mazmuniga kiritildi. Fanning maqsadi –talabalarda umumiy psixologik bilimlarni shakllantirish, ularning dunyoqarashini boyitish va rivojlantirishda psixologik qonuniyatlarni o'rganish ehtiyojining mavjudligi; inson psixologiyasining umumiy psixologik qonuniyatlarini, shaxs va voqelik, shaxs va jamiyat, shaxs va predmetlar olami orasidagi munosabat, voqelikni anglashi, olamni psixologik tahlili, psixologik hodisalarning kechishi, psixologiyaning tarixiy va nazariy rolini jamiyatda olib borilayotgan ishlar orqali amalga oshirishga qaratilganligi xarakterlaydi. Shuningdek holatlar va jarayonlarning mohiyatini tahlil etishga, shaxsning kamoloti va unga ta'sir ko'rsatuvchi omillar, uning individual psixologik xususiyatlari, emotsional va irodaviy sifatlarini tahlil etishga o'rgatishdan iborat. Fanning vazifalari – talabalarda psixologiyaning umumiy mazmuni, psixologiya tarixi, psixologiyaning mohiyati, psixika va ong tushunchalari, psixik jarayonlar, holatlar, xususiyatlar; umumiy psixologiya muammolarini yechimini topishning asosiy yo'nalishlari haqida; psixologiyani vujudga kelish va rivojlanishi tarixi haqida; umumiy psixologiyaning tizimlari, tamoyillari, mexanizmlari, kategoriyalari haqidagi hayot faoliyatida shaxs shakllanishining metodlari, funksiyalari, tamoyillari; insonlarning ish qobiliyatini oshirish va funktsional holati optimallashtirishni bilishi va ulardan foydalana olishida haqidagi bilimlar bilan qurollantirishdan iborat. Fanning asosiy manbalari: Umumiy psixologiya — umumiy psixologik bilimlarni shakllantirish, ularning dunyoqarashini boyitish va rivojlantirishda psixologik qonuniyatlarni o'rgananadigan fan. Umumiy psixologiya — umumiy psixologiya fanini o'qitish jarayonini ilmiy asosda o'rganuvchi fan hisoblanadi. Ushbu fan o'zining nazariy va amaliy asoslarini bir qator tayanch manbalar, psixologik bilimga				

oid mamlakatning oliy vakillik organi xamda vakolatli davlat hokimiyat idoralari tomonidan qabul qilingan normativ-huquqiy xujjatlar, psixologiyaga oid ma'lumotlar, mutafakkirlar, psixolog olimlarning ta'lim-tarbiyaga oid tadqiqotlari kabilar Umumiy psixologiya fanining manbalaridir.

Fanning yetakchi TOP-300 xalqaro universitetlari dasturi asosida tayyorlanganligi:

Umumiy psixologiya fani dasturi dunyoning yetakchi oliy ta'lim muassasalaridan biri bo'lgan Farobiy nomidagi Qozog'iston Milliy universiteti psixologiya yo'nalishi bakalavriat talabalari uchun ishlab chiqilgan o'quv dasturi asosida takomillashtirilgan. Mazkur universitet QS World University Rankings 2024 bo'yicha yuqori o'rinni egallagan bo'lib, pedagogika sohasi bo'yicha yuqori malakali ilmiy-uslubiy bazaga ega.

Dasturda quyidagi asosiy jihatlar inobatga olingan:

Nazariy va amaliy yondashuv uyg'unligi – Farobiy nomidagi Qozog'iston Milliy universitetida zamonaviy psixologiya bilan bir qatorda amaliyoti ham keng yoritiladi.

Xalqaro standartlarga muvofiqlik – dastur xalqaro ta'lim standartlari saosida ta'lim mazmuni modernizatsiya qilingan, ayniqsa ta'lim modellari, XXI asr jahon ta'lim tizimidagi global tendensiyalar va Xalqaro loyihalar va ta'lim dasturlari asosida boyitilgan.

Tanqidiy fikrlash va tahlil ko'nikmalarini rivojlantirish – talabalar psixologik holatlarni mustaqil tahlil qilish, dalillarga tayangan holda to'g'ri xulosa chiqarishni o'rganadilar.

II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

2 KURS

4- MODUL. Shaxs psixologiyasi.

1- mavzu. Fikrlash va aql. Kognitiv uslublar

Tafakkur va intellekt, tafakkur va shaxs, tafakkur va nutq, kognitiv jihatdan o'z-o'zini aks ettirish jarayonlari - xotira, fikrlash va nutq, kelajakdagi rivojlanish tendentsiyalarini aniqlash, xotira, fikrlash, nutqni rivojlantirish

2 mavzu. Psixologiyada shaxs va jamiyat muammosi, shaxs ijtimoiylashuvi.

Shaxs ijtimoiy ta'sirlar mahsuli sifatida. "Shaxs" tushunchasi. "Homo sapiens" – "aqlli zot" tushunchalari. Makro bosqichdagi ta'sirlar. mikro bosqichdagi ta'sirlar. Nativizm. Empirizm. G.Leybnis, F.Galtonlarning ilmiy tadqiqotlari. Insonning tevarak-atrof voqeyliklariga ishonish mexanizmi. Insonning tevarak-atrof voqeyliklariga ishonish mexanizmi.

Shaxs ijtimoiylashuvining asosiy mezonlari. Ijtimoiylashuv yoki sotsializatsiya jarayoni. Ijtimoiy institutlar. Ijtimoiylashuv jarayonida shaxs hayotiy yo'nalishining shakllanishi.

3- mavzu. Shaxs ijtimoiy-psixologik fenomen sifatida va . yo'nalganligi.

Ijtimoiy-psixologik tafakkurning mohiyati. Ijtimoiy psixologiya fan sifatida o'z oldiga qo'yadigan uchta asosiy savol-muammoning mazmuni. Shaxs yo'nalganligining eng muhim tarkibiy qismlari. Ijtimoiy stereotiplar. Qadriyatlar tizimi. Ijtimoiy identifikatsiya.

4- mavzu. Ijtimoiy xulqning motivlari.

Agressiv xulq-atvor. Sabablar yoki motivlar tizimi. Agressiya va egressiya: sabab va oqibat. Robert Beron va Debora Richardsonlarning ilmiy izlanishlari tahlili. Agressiyaga moyillik darajasi. Egressiv xulqning motivatsiyasi. P.Dereshkyavichus va L.Yovayshalarning egressiv xulqning keltirib chiqaruvchi sabablar haqidagi qarashlari. Mustaqil fikrlash.

5 - mavzu. Chet el psixologiyasida shaxs nazariyalari.

Shaxsni o'rganishga turlicha yondashuvlar. Z.Freyd maktabi. Z.Freyd g'oyalari shaxs strukturasi. A.Adler va individual psixologiya. Kompentsatsiya nazariyasi. K.Xorni g'oyalari. E.Fromm shaxs destruktivligi haqida. Neofreydizm.

6 - mavzu. Gumanistik psixologiya.

K.Rodgers g'oyalari. A.Maslou ehtiyojlar va motivatsion struktura haqida. Bixeviorizm maktabi.

7 - mavzu. Ijtimoiy o'rgatish nazariyasi.

Neobixeviorizm. V.Frankl ekzistentsializm nazariyasi. G.Kolberg va ahloqiy rivojlanish kontsepsiyasi.

8-mavzu. Shaxsning o'z-o'zini anglashi va Men—kontsepsiyasi.

Shaxsning subyektiv xususiyatlarining umumiy tavsifi. "Men" strukturasi va uni har xil yo'nalishlarda tadqiq etish. O'zini o'zi baholash. Men kontsepsiyasi. O'z-o'ziga munosabat. Real va ideal "men". U.Djemsning empirik "Men" mavjudligining uch jabhasi to'g'risidagi qarashi: jismoniy shaxs, sotsial shaxs va ma'naviy shaxs.

9-mavzu. O'zaro munosabatlarning tuzilishi va shakllanishi.

Egoizm, altruizm tushunchalari. Shaxsning o'z-o'zini boshqarish, o'z-o'zini namoyon qilish, o'z-o'zini ifodalash va o'z-o'zini e'tirof etish. Shaxsning psixologik yo'nalishlari va hayotiy pozitsiyasi. Erkinlik va javobgarlik jihatlari shaxs tanlanmasining o'lchami sifatida.

10-mavzu. Klassik psixoanaliz va shaxsning o'rganishlar nazariyasi.

Psixoanaliz nazariyasi psixik voqelikni ilmiy bilish shakli sifatida. Psixologik nazariyaning o'ziga xosligi. O'rgatish qonuni (E. Torndayk). Dj.B.Uotson va E.K. Tolmenning insonga nazariy qarashlari. Psixologiyada ekzistentsial yo'nalishning vujudga kelish tarixi. Karl Yaspers va Martin Xaydegger – faylasuf-ekzistentsialistlarning psixologiyaga ta'siri. Lyudvig Binsvanger va Medard Bossning shaxsga ekzistentsial yondashuvlari.

11-mavzu. Shaxsga faktorli yondashuvlar.

Shaxsning tadqiq etishda faktorli yondashuv. Ch.Spirmenning ikki faktorli yondashuvi. R.B.Kettellning shaxs muammosini o'rganishga yondashuvi: shaxs qirralari: yuzaki va dastlabki. Konstitutsion qirralar, atrof muhit ta'sirida shakllanadigan qirralar, dinamik qirralar. Faktorli tahlil usuli. Shaxs to'g'risida ma'lumot olish usullari.

5-MODUL. PSIXIK HOLATLAR.

12-mavzu. Emotsiya, hissiyot haqida umumiy tushunchalar va uning turlari, funktsiyalari.

Emotsional kechinmalarning umumiy aniqligi. Emotsional kechinmalar klassifikatsiyasi. Affektlar, ehtiros va kayfiyat. Emotsiyaning asosiy funktsiyalari. Emotsiyaning bilish jarayonlariga ta'sir etuvchi funktsiyalari. Fiziologik jarayonlar bilan bog'liq funktsiyalari. P.V.Simonov bo'yicha emotsiya funktsiyalari klassifikatsiyasi. Hissiyotlar emotsional munosabatlar sifatida va ularning buzilishi. Emosiya psixik holat va jarayonlar sifatida.

13-mavzu. Inson emotsional holatlarining umumiy turlari. Kayfiyat, hissiy ton, affekt, stress, distress va salomatlik. Nisbiy barqaror hissiyot va ularning klassifikatsiyasi.

14-mavzu. Emotsional reaksiyalarning fiziologik mexanizmlari. Holat psixik hodisa sifatida va uning xarakteristikasi. Psixik holat turlari. Emotsional hoatlar. Stress tushunchasi va psixik zo'riqish, stressning tavsifi. Stressni boshqarish. Kayfiyatning umumiy tavsifi va uning tuzilishi. Frustratsiya va bezotalik emotsioanal holat sifatida. Emotsional ta'sirlash bilan bog'liq anatomik tuzilishi. Emotsiyalar va oliy asab faoliyai. Emosiya va vegetativ asab tizimi. Emotsiyalar va gormonal tizimi. Emotsiyalar va bosh miya yarim sharlari funksional asimmetriyasi.

15-mavzu. Irodaviy jarayonlar haqidagi umumiy tasavvurlar. Iroda tushunchasining rivojlanish tarixi. Irodani tadqiq etishdagi yondoshuvlar. Irodani aniqlash. Irodaviy jarayonlar bosqichlari. Irodani

an'anaviy va zamonaviy talqini. Ixtiyoriy boshqaruvning funktsional tuzilishi. Irodaning falsafiy nazariyalari.

16-mavzu. Shaxsning irodaviy sohasi.

Shaxsning irodaviy sifatlari. Ularning klassifikatsiyasi. Irodaviy sifatlarning tuzilishi. Ixtiyoriy reaksiyalarning kelib chiqishi. irodaviy xulq-atvorning ontogenetik xususiyatlari. Shaxsning irodaviy sifatlarini rivojlanishi.

4-MODUL. SHAXS XUSUSIYATLARI.

17 -mavzu. Motivatsiyaning tuzilishi, funktsiyalari.

Inson faolligi, uning shakllari va determinantlari. Ehtiyoj, motiv va motivatsiyalarni aniqlash. A.N. Leontyevning kontseptsiyasida ehtiyojlar va motivlar. Turli psixologiya maktabida motivatsiya muammosini o'rganilishi. Motivatsiya modellari.

18 -mavzu. Motivatsiyaning asosiy turlari va rivojlanish bosqichlari.

Xulq-atvorning motivatsiya muammosi. Ichki va tashqi motivatsiyalarning umumiy tavsifi. E.Desining ichki motivatsiya kontseptsiyasi. Ichki motivatsiyaning tarkib topishida bolalikning ahamiyati. Motivning rivojlanish bosqichlari.

19-mavzu. Alohida faoliyat turlari motivatsiyalari.

Shaxs va faoliyat strukturasi motivatsiya. Faoliyat turlari va ularni inson tomonidan o'zlashtirilishi. Predmetli faoliyat, muloqot, bilish, o'yin, tadqiqotchilik va mehnat faoliyati motivatsiyalari. Xulq-atvor va faoliyat motivatsiyasi. Prosotsial va asotsial xulq-atvor motivatsiyalari.

20-mavzu. Qobiliyat.

Shaxs iqtidori va qobiliyatlari diagnostikasi. Intellect va uning ta'riflari. Qobiliyatlardagi tug'ma va orttirilgan sifatlar. Shaxs intellektual salohiyatini shakllanganlik darajalari.

21-mavzu. Qobiliyatlarning psixologik strukturasi.

Qobiliyatlar va qiziqishlar diagnostikasi. Qobiliyatlarning miqdor va sifat tavsifi. Qobiliyatlarning tabiiy asoslari. Layohat va qobiliyat.

22 – mavzu. Qobiliyatlar tuzilishi, turlari.

Talantning paydo bo'lishi va tuzilishi. Shaxs rivojlanishining individuallik xususiyatlari va ularning roli haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

23-mavzu. Temperament va faoliyatning individual xususiyatlari.

Temperament. Temperament haqida faktorlik kontseptsiyalari va ularning tahlili. Gippokrat ta'limoti.

24-mavzu. Individuallik xususiyatlari differentsial psixologiya predmeti sifatida.

Inson shaxsi va individuallik xususiyatlari. Individuallik xususiyatlari klassifikatsiyasi va ularning shaxs xulq-atvori regulyastiyasidagi o'rne. ONF tiplari xususida I.P.Pavlov nazariyasi, temperament haqida hozirgi zamon nazariyalari. Temperamentning evolyutsion jarayonga moslashish imkoniyatlari.

25 -mavzu. Xarakter va shaxs.

Psixologiyada xarakter muammosi. Xarakter shakllanishi. Xarakter aksentuasiyasi. Jinsiy dimorfizm va individning psixologik tavsifi. Jinsiy farqlanishning psixologik muammolari.

26 -mavzu. Xarakterning olimlar tomonidan talqin qilinishi.

Xarakter. V.S.Merlinning xarakter xususidagi qarashlari. S.L.Rubinshteyn bo'yicha shaxsning o'ziga xosligligini ifodalovchi xarakterologik tizim. Faoliyatga nisbatan yondoshuvlarga xos xarakter tizimlari. Nutqining xususiyatlari. Tashqi qiyofa. Fizionomika. Xiromantiya. Konstitutsion nazariyalar.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ontogenezda inson psixikasining rivojlanishi
2. Tafakkurning o'rganishga klassik yondashuvlar
3. Tafakkurni bilish faoliyati sifatida o'rganish
4. Inson aqliy faoliyatining differentsial-psixologik sifatleri

4- modul. Shaxs psixologiyasi

5. Fikrlash va aql. Kognitiv uslublar

6. Psixologiyada shaxs va jamiyat muammosi, Shaxs ijtimoiylashuvining asosiy mezonlari.
7. Shaxs ijtimoiy-psixologik fenomen sifatida
8. Chet el psixologiyasida shaxs nazariyalari
9. Shaxs rivojlanishining individuallik xususiyatlari va ularning roli
10. Inson shaxsi va individuallik xususiyatlari.
11. Shaxsning o'z-o'zini anglashi va "Men" kontseptsiyasi.
12. Klassik psixoanaliz va shaxsning o'rganishlar nazariyasi.
13. Shaxs ekzistentsial psixologiyasi.
14. Shaxsga faktorli yondashuvlar.

5-modul. Psixik holatlar.

- 15.Emosiya, hissiyot haqida umumiy tushunchalar va uning turlari va funksiyalari
- 16.Hissiyotlar emotsional munosabatlar sifatida.
17. Emotsional reaksiyalarning fiziologik mexanizmlari
18. Irodaviy jarayonlar haqidagi umumiy tasavvurlar
19. Irodaviy jarayonlar bosqichlari.

20. Shaxsning irodaviy sohasi

6-modul. Shaxs xususiyatlari.

21. Motivatsiya haqida umumiy tushuncha

22. Motivatsiyaning tuzilishi va funksiyalari asosiy turlari va rivojlanish bosqichlari

23. Alohida faoliyat turlari motivatsiyalari

24. Shaxsning individual-tipologik xususiyatlari

25. Shaxs iqtidori va qobiliyatlari diagnostikasi.

26. Qobiliyatlarning psixologik strukturasi.

27. Temperament va faoliyatning individual xususiyatlari

28. Temperamentning evolyutsion jarayonga moslashish imkoniyatlari.

29. Xarakter va shaxs.

30. Faoliyatga nisbatan yondoshuvlarga xos xarakter tizimlari.

Seminar mashg'ulotlarda mavzularga oid masalalar yechish, savol-javob, pedagogik texnologiyalar asosida guruh bilan ishlash orqali bajariladi.

VI. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Auditoriyadan tashqari vaqtda bajariladigan mustaqil ishlar quyidagi turlarda amalga oshirilishi tavsiya etiladi:

- esse – dolzarb mavzu bo'yicha shaxsiy fikrini tanqid, publitsistik va boshqa janrlarda yozma bayon qilish;

- dokladlar tayyorlash;

- kurs ishi yozish;

- konspekt yozish;

- glossariy tuzish;

- individual va guruhiiy o'quv loyihasi;

- keys-topshiriqlarini bajarish;

- mavzuli portfoliolar tuzish;

- axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash;

- manbaalar bilan ishlash;

- infografika tuzish;

- chizma-tasviriiy modellar (intellekt-kart, freym, mantiqiy graf va h.k.) yaratish;

- multimediali taqdimotlar yaratish;

- darslarning metodik ishlanmalarini tayyorlash;

- darsdan tashqari mashg'ulotlar ishlanmalarini tayyorlash;

ta'lim 'nalishi(mutaxassislik)ning xususiyatidan kelib chiqqan holda mustaqil ishlarning boshqa turlaridan foydalanish mumkin.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

1. Inson aqliy faoliyatining differentsial-psixologik sifatleri
2. Fikrlash va aql. Kognitiv uslublar
3. Emotsiya, hissiyot haqida umumiy tushunchalar va uning turlari va funksiyalari
4. Hissiyotlar emotsional munosabatlar sifatida.
5. Emotsional reaksiyalarning fiziologik mexanizmlari
6. Irodaviy jarayonlar haqidagi umumiy tasavvurlar
7. Irodaviy jarayonlar bosqichlari.
8. Shaxsning irodaviy sohasi
9. Motivatsiya haqida umumiy tushuncha
10. Motivatsiyaning tuzilishi va funksiyalari asosiy turlari va rivojlanish bosqichlari
11. Alohida faoliyat turlari motivatsiyalari
12. Shaxsning individual-tipologik xususiyatlari
13. Shaxs iqtidori va qobiliyatlari diagnostikasi.
14. Qobiliyatlarning psixologik strukturasi.
15. Temperament va faoliyatning individual xususiyatlari
16. Temperamentning evolyutsion jarayonga moslashish imkoniyatlari.
17. Xarakter va shaxs.

Kurs ishini tayyorlash bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

“Umumiy psixologiya” fani bo'yicha kurs ishi mazmuni uning mavzusidan kelib chiqib belgilanadi. Kurs ishi o'quv rejasda kuzda tutilgai turli fanlarni o'rganganligiga hamda malakaviy amaliyotini o'taganligiga yakun yasovchi mustaqil ilmiy tadqiqot hisoblanadi.

Kurs ishini yozish va himoya qilish yuqori malakali psixologlarini tayyorlash jarayonining muhim bosqichi bo'lib, talabalarning nazariy va amaliy bilimlarini mustahkamlash hamda kengaytirish vazifalarini hal qilishda ushbu bilimlardan foydalanish maqsadlarini kuzlaydi. Bundan tashqari, kurs ishi yozish oliy o'quv yurti talabasida mustaqil ish yuritish ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi, ishlab chiqilayotgan muammo va kamchiliklarni yechishda keng izlanishlar hamda tajribalar o'tkazish imkonini beradi, xozirgi zamon ishlab chiqarish, fan-texnika taraqqiyoti va faoliyatini rivojlanishi sharoitlarida talabani mustaqil ishlash layoqatini va tayyorgarligini oshiradi.

Kurs ishi ta'lim muassasasining aniq materiallari asosida bajariladi. U ilmiy tadqiqotga xos xususiyatlarni jamlashi, amaliyotga tatbiq etish uchun aniq tavsiyanomalarni ifodalashi lozim.

Kurs ishi mavzulari bevosita ishlab chiqarish amaliyot jarayoniga bog'liq holda ishlab chiqiladi va har bir talabaga alohida shaxsiy topshiriq beriladi

Shuning uchun ham o'qituvchi kurs ishini taqsimlash va tushuntirish uchun

o'quv rejasida ajratilgan 4 soat ichida kurs ishining mohiyati, tadqiqot olib borish usullari va adabiyotlar bilan ishlash, ya'ni ularda masalaning qo'yilishi, nima ish qilinganligi, ularning mavjud ishlardan farqi, taklif yoki tavsiya qilinayotgan usullarni ajrata olish haqida batafsil tushuntirish nazarda tutiladi.

Kurs ishi:

- talabada tanlangan mavzu bo'yicha o'z nazariy bilimini chuqurlashtirishi;
- psixologik-pedagogik, metodik va o'quv materiallarini tahlil qilish malakasini o'zlashtirishi;
- psixologik eksperimentni rejalashtirishi, tayyorlashi va o'tkazishi;
- eksperiment natijalariga ishlov berish malakasini egallashi;
- nazariy va eksperiment natijalarini umumlashtirish malakasini egalashga imkon yaratadi.

Kurs ishi talaba tomonidan bajarilgan kichik ilmiy tadqiqot ishi hisoblanadi, shuning uchun ham mavzuning dolzarbligi va bajarilgan ishning sifatiga qarab talabalarning ilmiy anjumanlariga tavsiya etilishi yoki bo'lg'usi diplom ishiga asos qilib olishiga maslahat qilinishi mumkin.

Kurs ishi mavzulari kafedra tomonidan ishlab chiqiladi va o'quv yilining boshida shu o'quv yili uchun tasdiqlanadi. Talaba o'zini qiziqtirgan mavzuni tanlab olgandan so'ng, bu mavzu bo'yicha ish rejasini tuzadi va uni tasdiqlash uchun kafedraga taqdim etadi. Talabaning tanlagan kurs ishi mavzusi tasdiqlangandan so'ng kafedra unga ilmiy rahbar tayinlaydi. Talaba kurs ishini o'z ilmiy rahbarining bevosita rahbarligida bajaradi.

Fan bo'yicha kurs ishi

Kurs ishining maqsadi talabalarning mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarni qo'llashda amaliy ko'nikmalar hosil qilishdir. Kurs ishi mavzulari mustaqil ta'lim jarayoniga bog'liq holda tayyorlanib, ular talabalarning ilmiy ijodiy salohiyatini oshirishga xizmat qilishi zarur.

Tavsiya etilayotgan kurs ishlarning mavzulari:

1. Psixikaning evolyutsion bosqichi (A.N.Leontyev bo'yicha)
2. Shaxsning xorijiy nazariyalari.
3. Psixoanalizda shaxs muammosi.
4. Analitik psixologiyada shaxs muammosi.
5. Xorijiy psixologiyada ekstraversiya, introversiya.
6. A.Adler bo'yicha shaxs tushunchasi.
7. Shaxsga fiziologik yondashish.
8. G.Ollport bo'yicha shaxs muammosi.
9. Dj.Mid va rollar nazariyasi.
10. Go'daklarning emotsional rivojlanishi.

	11. Motivatsiyaning asosiy yondashuvlari 12. Emosiyaning eksperimental o'rganish 13. Ichki tashkiliy motivatsiyalar. 14. Xulq-atvorning situativ determinantlari 15. Emotsiyaning namoyon bo'lishi. 16. Emotsiya va uning tabiatini yoritish. 17. Iroda nazariyalari. 18. Irodaning amaliy jihatdan o'rganish. 19. Motivatsiyaning vaziyatli rivojlanishi. 20. Ustanovkaning tadqiq etilganligi. 21. O'zini o'zi baholash va motivatsiya. 22. Motivlarning individual farqlari 23. Motivatsiyaning keng tarqalgan modellari 24. Iroda va uning mezonlari. 25. Xulq-atvorni irodaviy boshqaruvi. 26. Sezgililar va ishlab chiqarish jarayoni. 27. Psixofizika va psixofiziologiya. 28. Inson amaliy faoliyatida psixofizika. 29. Insonning olamni idrok etishi. 30. Idrok patologiyasi. 31. Diqqatning fiziologik mexanizmlari. 32. O'quvchi diqqatini rivojlantirish. 33. Diqqatning psixologik nazariyalari. 34. Diqqat samaradorligiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar. 35. Diqqat xususiyatlari. 36. Tafakkur vujudga kelishining biologik asoslari. 37. Tafakkurning mehnat faoliyatida vujudga kelishi va rivojlanishi. 38. Ibtidoiy tafakkur. 39. Tafakkurni krossmadaniy tadqiq etilishi. 40. Tafakkurning rivojlanish bosqichlari. 41. Ko'rgazmali-harakat va ko'rgazmali-obrazli tafakkur. 42. Tafakkur va xayol. 43. Tafakkur tipologiyasi. 44. Tafakkur rivojlanishining asosiy bosqichlari.
3	VI. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar) Talaba bilish kerak: umumiy psixologiya muammolarini yechimini topishning asosiy yo'nalishlari haqida; psixologiyani vujudga kelish va rivojlanishi tarixi haqida; umumiy psixologiyaning tizimlari, tamoyillari, mexanizmlari, kategoriyalari haqidagi bilimlarni;

	hayot faoliyatida shaxs shakllanishining metodlari, funksiyalari, tamoyillari; insonlarning ish qobiliyatini oshirish va funksional holati optimallashtirishni bilishi va ulardan foydalana olishida har xil usullarini qo'llay olishni; har xil xarakterdagi empirik materiallarni umumlashtirish va tahlil etish; odam faoliyatini, xulq-atvorini va muomalasini psixologik baholash; psixologiya metodologiyasi muammolarini shakllantirish vositalarini qo'llash malakalarini.
4	VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • interfaol keys-stadilar; (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • amaliy mashg'ulotlar • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. • ijodiy ishlar yaratish
5	VIII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha amaliy ishni topshirish.
6	IX. Asosiy adabiyotlar 1. G'oziyev E.G'. Umumiy psixologiya. - T. O'qituvchi. 2011 y. 510 b. 2. Xaydarov F. I., Xalilova N. I. Umumiy psixologiya: darslik - Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2021. - 360 b. 3. Ivanov P. I., Zufarova M.E.. Umumiy psixologiya: darslik - Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2021. 4. M.X.Karimova, M.M.Botirova. Umumiy psixologiya: darslik – Qo'qon: 2023. 5. Nemov R.S. Psixologiya. M.: Vldos, 2003. 1-2-t. 6. Klimov Ye.A. «Obshaya psixologiya». – Cpb., Piter, 2001 X. Qo'shimcha adabiyotlar 7. K.Shamshetova, R.N.Melibayeva, X.E.Usmanova, I.O.Xaydarov. Umumiy psixologiya. o'quv qo'llanma. - T.: «Barkamol fayz media», 2018. - 272 b. 8. Saliyeva, E.Ergashev, Sh.Ibragimova, D.Xolquziyeva.. Umumiy psixologiyadan seminar, laboratoriya mashg'ulotlari va nazorat topshiriqlari: o'quv qo'llanma - Toshkent: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti, 2017. 9. D. Xoshimova., Umumiy psixologiya: o'quv qo'llanma – Qo'qon, 2023.

	10. О. Tolipova, Umumiy psixologiya: o'quv qo'llanma – Toshkent: “Ilm va fan” nashriyoti, 2023. 11. Гурова Л. Психология мышления. – М.:Litres, 2019. 12. Кашапов М. Психология творческого мышления профессионала. – Litres, 2019 13. Спиридонов В.Ф. Психология мышления: Решение задач и проблем: Учебное пособие. — М.: Генезис, 2006. — 319 с. 14. Холодная М. Психология интеллекта. Парадоксы исследования 3-е изд., пер. и доп. Учебное пособие для бакалавриата и магистратуры. – Litres, 2020. Axborot manbalari Психологические исследования. Научный электронный журнал. http://www.psystudy.ru/ Электронная библиотека http://www.koob.ru Материалы по психологии http://www.psychology-online.net
7	Fan dasturi Qo'qon davlat universiteti tomonidan ishlab chiqarilgan va universitet Kengashining 2025-yil 30-iyundagi 1-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8	Fan/modul uchun mas'ullar va dastur mualliflari: . D.A.Saliyeva - QDPI, “Psixologiya” kafedrası mudiri, psixologiya fanlari nomzodi, professor.
9	Taqrizchilar: . Jo'rayev N.S - Qo'qon DPI psixologiya fanlari nomzodi, dotsent M.Isaqova - FDU dotsenti, Ds (turdosh OTM).